

ERDÉLY

ALAPÍTVÁ 1892-BEN

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület

– Kolozsvár 1891

Értesítője

Új sorozat, 2010/7.

Szerkesztők:

Tóthpál Tamás

(tothpaltamas@gmail.com)

Kovács Zsuzsa

Erőss Zsolt az EKE gyergyói vándortáborában

Kolozsvár szervezi a jövő évi XX. tábort?

Ezernél többen sátoroznak, és folyamatosan érkeznek újabb résztvevők az EKE július 27-én kezdődött XIX. vándortáborába, amelyet az idén Gyergyószentmiklós szervezett. Amennyiben ezt határozat is megerősíti, az EKE húszadik táborát jövőre Kolozsvár szervezné, a Gyalui havasokban.

TÓTHPÁL TAMÁS

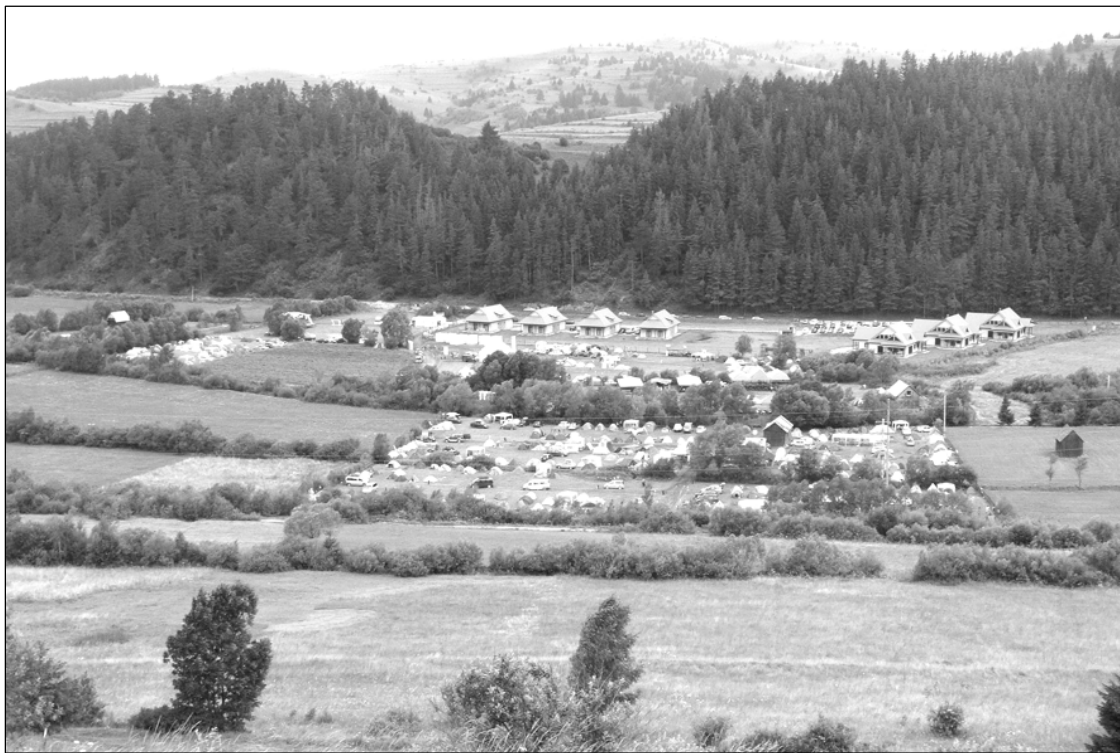
Több mint 1100-an érkeztek eddig a táborba, olyan jeles személyek is, mint pl. Erőss Zsolt és Jeszenszky Géza, aki mellesleg a Magyarországi Kárpát-Egyesület elnöke. A legfiatalabb táborozó a kolozsvári Kardos család legifjabbja, alig pár hónapos, a legidősebbek pedig jócskán túl vannak a 80. életévükön.

Húsz különféle, ismétlődő túraútvonalból válogathatnak a táborozók az idén, a legkisebbeknek nem is olyan könnyű Csipike-túrákat szerveznek. Naponta átlagosan 700-an túráznak, a Sűgő-barlang éjszakai látogatására kétszázán jelentkeztek, tájékoztatott Vadász István táborparancsnok, a gyergyói EKE elnöke. Napközben a gyere-

kek a tábori óvodában játszhatnak, de mászófal is a merészebbek rendelkezésére áll. Délután este különféle előadásokra, vetítésekre kerül sor, főleg honismereti előadások, úti beszámolók hangzottak el.

A családcentrikus tábor alapvetően sátoztábor, bár akik igénylik, panziókban vagy falusi vendégfogadóknál kaphatnak szállást. A tábor területén tüzet gyújtani tilos, a szervezők gáz-tűzhelyekkel felszerelt tábori konyhát biztosítanak.

A hétvégén záruló tábor idején közgyűlés határoz a jövő évi, XX. vándortábor helyszínéről. A javaslat szerint az EKE megalapításának 120., üjjáalakulásának 20. évfordulóján esedékes tábort a kolozsvári EKE szervezné, a Gyalui havasokban.

Átlagosan naponta 700-an túráztak

A SZERZŐ FELVÉTELE

Száztizennyolc kerékpáros kilométer Vasvári Pál emlékére

Az évek óta megszokott útvonalon zajlik 1200 méteres szintkülönbséggel, 9+1 óra szintidővel (ebben három 20 perces pihenő) a 118 km hosszú Vasvári Pál Kerékpáros Emlék- és teljesítménytúra, amelyet az idén tizedik alkalommal szerveztek meg.

PÁL GYÖNGYVÉR

A Monostori kijáratnál levő híd alól indult július 3-án 7 órakor a kolozsvári csapat. A túra hivatalos rajtja (1. EP) viszont Gyaluban van, a Nagyvárad-Kolozsvár, E60-as, illetve DN1-es műút, hidegszamosi leágazásától 8 órakor. Kolozsvár monostori kijáratától idáig 15 km a távolság. Az idei túrára 15-en neveztek be: Boér Imre, Szilágyi István, Balog Bogdán, Jászai Tibor, Dénesi Antal, Zágoni Szabó István, Réman Jenő, Serény Tibor, Fágádau Emil, Péntek Máté, Vágai Victor, Luka Lehel Gy., Lőrincz István, ifj. Lőrincz István, Lőrincz Dezső, közülük csak ketten, Réman és Szilágyi EKE-tagok. A túrázók Gyaluból Hidegszamos felé indultak, a 4. km-nél beértek Hideg-Szamos (Someșul Rece) faluba. A Hideg- és Meleg-Szamos összefolyásánál jobbra fordulva, majd a Meleg-Szamos völgyében folytatták útjukat. Meleg-Szamos helység és a hasonló nevű tó (444 m tszf.) után felkapaszkodtak a Tarnica tó gátjára (525 m tszf.), majd a 8 km hosszú tó felső csücske után elhagyva a Pârâul

Porcului beömlését, további 2 km után értek a havasnagyfalui (Mărișel) elágazáshoz. Itt volt a második ellenőrző pont (2. EP). Az idei szeszélyes időjárás a kerékpárosok pártjára állt, ragyogó napsütéssel indult a délelőtt.

Miután a résztvevők pecsételtettek az ellenőrző pontban, a Leșu patak völgyén 9 km-es emelkedő után Havasnagyfalu elszórt házai közé értek (37 km), majd áthaladtak a központon is. Innen az Avram Iancu keresztjéig még 7 km volt. A kereszt a Funtineli tetőn van, 1341 m (3. EP), ennek a tetőnek a környékét nevezik a XIX. század végétől Vasvári-havasnak. A Funtineli tető a túra legmagasabb pontja, az előtte levő serpentin komoly próba még a leggyakorlottabb biciklistáknak is, ezért itt minden évben hosszabb pihenőt tartanak, ahol bevárják a lemaradtakat is. Pihenés közben ráérősen csodálhattuk a gyönyörű tájat, de sajnos csak bekövetkezett az elmaradhatatlan zivatar. Összeverődtek a felhők, elsötétedett az ég, sűrű köd borított be mindent és a nyakunkba zúdult egy kiadós zápor, mely szerencsére félóra múlva elállt.

A 2 km-re levő La Grinzi nevű hely (letérő Poiana Horea felé) közelében esett el Vasvári Pál, az akkor még alig 23 éves őrnagy és a Rákóczi szabadcsapat többi tagja 1849. július 6-án (4. EP). A Kalotaszeg legdélibb pontján, a Gyalui-havasok északi felén található gyászos emlékü csatateret a Bélesi víztároló borítja. „Ott fenn a felhők csókolta havas tetején pár szerény, durva kődarab van egymásra halmozva. Az idegenek szemébe sem ötlük, úgy fest, mint egy közönséges kőrakás.” – írja Ruzitska Béla az Erdély 1906-os évfolyamának 7–8-as számában. A tó vize borítja a Jósikatelepen épített Vasvári kápolnát is. Az utóbbi időben idelátogató turisták a tóba dobott virágokkal és koszorúkkal róják le kegyeletüket a hősök emléke előtt. A csatater közelében nincs lehetőség emlékoszlop állítására, ezért a Bánffyhunadtól keletre fekvő Körösfőn állítottak kopjafát 1995-ben Vasvári Pál és bajtársai emlékére.

Az 5. ellenőrzőpontot a jósikafalvi turistaközpontban (950 m tszf.) találjuk, majd Jósikafalván áthaladva nemsokára Kiskalota következik, Bánffyhunadtól, ahol a pecsételőhely a Kudor porta (6. EP). Bánffyhunadtól elhagyva ismét az E60-as, illetve DN1-es műúton halad a túra.

Sárvásár után a körösfői református templom előtti Vasvári kopjafánál értek célba a kerékpáros túra résztvevői, 18 órakor. Mind a tizenötön probléma nélkül tették meg a 118 km-es utat. A túra résztvevőit pálinkával és kenyérrel fogadták, Péntek László körösfői alpolgármester emléklappal jutalmazta őket. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület Kolozsvár – 1891 részéről Vekov Károly és Feischmidt János oklevéllel és kitűzővel díjazta a célba ért biciklistákat, majd a közös estebed következett.

Az idén első alkalommal in-

duló nyírvasvári kerékpárosok is célba értek 19 órára. A magyarországi településről érkező túrázók vezetője, Tóth Zoltán polgármester 188 kilométernyi távot tett meg 28 fős csapatával.

A túrázók jó része még aznap hazatért Kolozsvárra, majd félszáz kilométerrel növelve az amúgy is hosszú túrát. Négyen közülük, akik Körösfőn maradtak, a továbbiakban részt vettek, a nyírvasvári kerékpárosokkal együtt, a hagyományos kalotaszegi Vasvári napok szombat esti programján (fáklyás kirándulás, tűzijáték, tábortűz, buli).

Végél – mindenki megérkezett a körösfői Vasvári-kopjafához

A SZERZŐ FELVÉTELE

Turistautakon

Jöjjön velünk a remetei sziklaszorosba

VAS GÉZA

Tövis központjából jelzőtáblák mutatják a kolostorhoz és a sziklaszoroshoz vezető utat. A Diódi, azaz a Gyógy-patak mentén felfelé haladva 18 km-es, festői útszakasz után a patak baloldalán magasított kőkerítéssel körbezárt kolostor. A XV–XVI. században alapított kolostor templomában a vastag és rétegelt vakolatokat freskók, falfestmények tarkítják. A 80-as évek végén a templomocskát mintegy két méterrel megemelték, így a templom alatti frissítő szent forráshoz könnyebb eljutni.

A kolostor területén a kilencvenes években új templom épült. A látogató nemcsak a háttérben védőpajzsként őrködő sziklabércек természeti szépségével, de az egykor rusztikus, mára részben modernizált kolostor rendi és gazdasági életével is megismerkedhet a szívéllyes apácák készséges vezetésével. A remetei egyházi és turisztikai útmutató szerint a templom belső falának második festett rétege a XII. században készült, tehát a templom sokkal régebbi lehet, mint azt régi írások jegyzik. A templom mellett kisebb kolostor épülete ma múzeum, gazdag dokumentációs anyaggal a kolostor környékének egykori valláskultúrájáról, kézművességéről.

A kolostor szertartásának sajátossága a különleges egyházi napok alkalmával még az észak-moldvai kolostorvidékről is ide csalogatja a hívőket. A közelében lévő sziklabérc régebben nevezetes volt visszhang hatásáért, de ez régen megszűnt a környezet mesterséges megváltoztatása miatt.

A kolostor részben turisztikai központ, szükség esetén szálláshely. A közeli turistaházzal együtt csillagtúrák kiinduló állomása is lehet: Szabad-erdő, Pilis-tető, Szolcsvai-buvópatak, Székelykő, Detonáta, Havasgálda, vagy a turistatérképek útvonalai.

A kolostortól 800 méterre a Remetei menedékház, nagy parkolóval. Innen mintegy 3 kilométerre az újonnan kiépített vízes út (a sziklafalban beépített sodronykőtelek, csapszegek), itt juthatunk el a sziklakapuhoz és az alig másfél méter széles sziklaszoroshoz.

A patak mentén utunkat csak néhol veszik közre merész sziklabércек, de nem ritka látvány a sziklamászók csökönyös dacolása a szinte függőleges sziklafalakkal. Helyenként a völgy kiszélesedik, helyet adva a földművelésnek, építkezéseknek. Az egykori romantikát má-

Vízben, szárazon, kőfalon – páratlan élmény a remetei szoros

ra ellopták a hétfégi házak, a régi parasztházak árasztotta rusztikus hangulatot hiába keressük. Feljebb a völgy egyre szűkül, de az út és a patak még békésen el-fér egymás mellett. A baloldali lejtőn mészkő-szirtek, kőcsomópók, kőfolyások. A patak jobb oldalán erdőrengeteg nyúlik merészen a magasba, de nem ritka az úton rohanva átfolyó, olykor bővizű csermely. A patak medrében hatalmas kőgörgöttek csobogtatják, oxigénnel dúsítják a vizet a pizstrángfajták részére, a horgászok öröme-re. Csúcsidényben az út szélén vagy a patak menti füves sávonkon kirándulók sokasága. Az erdős oldalon a fakitermelő utak merészen kapaszkodnak magasabb szintekre.

A még jól járható úton tovább haladva még a jármű is megérzi az emelkedőt. Gyalogos utunknak ezt a szakaszát bővizű tiszta csermely és hirtelen kitáguló zöld pázsitos terület zárja, ahol sátorozni is lehet. Egykor a teherautós kirándulók számára itt véget ért az út. Manapság autós-természetbarát kirándulók-nak nem ajánlatos még kora reggel sem idáig jönniük, mert könnyen megeshet, hogy a sok autó miatt tûrájuk befejeztével csak nagyon nehezen tudnak majd kijutni a szorosból.

Az út utolsó szakaszát a mintegy 600 m magas Tarkó és Saskó mind szorosabbra zárja.

Itt az út már nem fér el a zajos patak mellett. Eleinte a patak fölötti erdei ösvényen, majd a sziklafalon kiépített kapaszkodós úton, vagy a meder zajos-vizes útján körül-köre lépve lehet eljutni a nagyméretű természetes sziklakapuig. A zajos patak jobb oldalán nagy üregek. Közvetlenül a kapu előtt bal oldalt esős idő után meredeken és zajosan fut le egy csermely bő vize. Nem kell edzett kirándulónak lennünk ahhoz, hogy ezt a szakaszt is magunk mögött tudjuk, de mint mindenhol, itt is nagy szükség van figyelemre, elővigyázatosságra. A szikla-portálnál, nagyon rövid szárazúti kitérővel megkerülve a kaput, láthatóvá válik a sziklabércек közé zárult furcsa alakzatú Remetei sziklaszoros, melyet rövideége dacára nagyon nehéz áthágni. Még alacsony vízállás-nál is csak vízbe merülve lehet, mert hatalmas sziklagörgötteg zárja el az utat. Ezt megkerülni körülményes, de nem veszélyes. A szorosból kijutva mindkét oldal mészkőszikláin havasi gyopár tenyészik, szedése tiltott!

■ A Remetei kolostorhoz, valamint a szorosba EKE kirándulás augusztus 22-én lesz mikrobusszal, illetve személygépkocsival, ahová minden érdeklődött szívesen fogadunk.

A SZERZŐ FELVÉTELE

Augusztusi rendezvények

- **Augusztus 1. (vasárnap):** Bácsi torok (15 km). Találkozás 9 órakor a Törökvágás tetején. Túravezető: Márton Erzsébet.
- **Augusztus 4. (szerda):** Gyalogolni jó! (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta, ♦ Közgylűlés 18 órától az Apáczai-líceumban. Vetítés: Fazakas Ferenc: Szicília.
- **Augusztus 6–12.:** Autóbuszos kirándulás: Pécs és környéke. Indulás 6 órakor a Széchenyi téri Flip elől. Túravezető: Kovácsné Diószegi Zsuzsa.
- **Augusztus 7. (szombat):** Fürdőtúra Kolozsra. Találkozás 6.30 órakor a távolsági autóbuszállomáson. Túravezető: Szócs Miklós ♦ Gorbó völgy (8 km). Találkozás 9 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Szakács Éva ♦ Gorbó-völgyi vízesés, Hideg-forrás, EKE-forrás (18 km). Találkozás 9 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Kiss János.
- **Augusztus 8. (vasárnap):** Vonatos kirándulás: Nádasdaróc, Gyerőffy szöktető, Sztána vasútállomás (gyalog 22 km). Találkozás 7.20 órakor a nagyállomás előtt. Túravezető: Szócs János.
- **Augusztus 10–14.:** Sátoros, önellátó túra a Királykőre. Találkozás hajnali 2 órakor a nagyállomás előtt. Túravezető: Fazakas Ferenc, tel. 0752-640319. Megbeszélés a közgyűlésen.
- **Augusztus 11. (szerda):** Gyalogolni jó! (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta.
- **Augusztus 14. (szombat):** Séta az unokákkal (5 km). Találkozás 9.30 órakor a 3-as troli Györgyfalvi negyedi végállomásán. Túravezető: Szakács Éva ♦ Péter forrás (22 km). Találkozás 8 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Feischmidt János.
- **Augusztus 15. (vasárnap):** Séta a Bükkben (10 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Bagaméri Tibor.
- **Augusztus 17. (kedd):** Fürdőtúra Kolozsra. Találkozás 6.30 órakor a távolsági autóbuszállomáson. Túravezető: Sáska Pál.
- **Augusztus 18. (szerda):** Gyalogolni jó! (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta ♦ Túravezetők tanácskozása és választmányi gyűlés 17 órától a székházban.
- **Augusztus 20. (péntek):** Magyar Szolidaritás Táborfüze a Bácsi torokban. Találkozás 18 órakor a 31-es autóbusz bácsi végállomásán. Lehet reggelig maradni sátorral, vagy hálósákkal. Túravezető: Bagaméri Tibor.
- **Augusztus 21. (szombat):** Kós Károly emlék- és teljesítménytűrák. 50 km-es táv: Kolozsvár–Bátori hegy–Riszeg tető–Sztána útvonalon. Indulás a Kakasos templomtól 7–7.30 óra között. 25 km-es táv: Sztána–Almási vár–Riszeg tető–Sztána útvonalon. Indulás Sztánáról (Szentimrei villa vagy Református parókia) 9–10 óra között. 10 km-es táv: Sztána (Szentimrei villa)–Csigadomb–Riszeg tető–Sztána (Szentimrei villa) útvonalon. Indulás Sztánáról (Szentimrei villa vagy Református parókia) 9–11 óra között. Egyéb információk a rendezőnél: Ferenczi Júlia. A Kolozsvári Magyar Napok keretében sorra kerülő teljesítménytúra társszervezői: a Szentimrei Alapítvány és a Művelődés Egyesület. ♦ Autóbuszos kirándulás: Magyarigeni tó és a Kisompoly körútja. Indulás 7 órakor a Széchenyi téri Flip elől. Túravezető: Palczer János ♦ Sóbányalátogatás és fürdőtúra Tordán. Találkozás 7.30 órakor a 3-as troli Széchenyi téri megállójában. Túravezető: Szócs Miklós ♦ Őzek völgye (22 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta.
- **Augusztus 22. (vasárnap):** Mikrobuzsos és személygépkocsis kirándulás a Remetei szorosba. Indulás 7.30 órakor a Széchenyi téri Flip elől. Túravezető: Vas Géza.
- **Augusztus 25. (szerda):** Gyalogolni jó! (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta.
- **Augusztus 28. (szombat):** Mikrobuzsos kirándulás Barátka, Erdődámos, Cúti szoros, Biharrósa (gyalog 20 km). Indulás 6 órakor a Széchenyi téri Flip elől. Túravezető: Vlád Pál ♦ Kolozs megyei várak és kastélyok IV. rész: Szamosújvár, Szék, Cege, Gyeke, Pusztakamarás. Indulás 7 órakor a Széchenyi téri Flip elől. Túravezető: Szabó István ♦ Bácsi torok (8 km). Találkozás 8 órakor a 31-es autóbusz Széchenyi téri megállójában. Túravezető: Sáska Pál.
- **Augusztus 29. (vasárnap):** Szedertúra (6 km). Találkozás 9 órakor a 3-as troli Györgyfalvi negyedi végállomásán. Túravezető: Szakács Éva ♦ Görbe túra (6 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Bagaméri Tibor.
- **Szeptember 1. (szerda):** Gyalogolni jó! (12 km). Találkozás 10 órakor a monostori végállomáson. Túravezető: Székely Lavotta ♦ Közgylűlés 18 órától az Apáczai-líceumban.

Túravezetők elérhetőségei:

Bagaméri Tibor 0742-776930
Fazakas Ferenc 0752-640319
Feischmidt János 0722-542360
Ferenczi Júlia 0744-601587
Kiss János 0364-807639, kjani51@gmail.com
Kovácsné Diószegi Zsuzsa 0264-456010, 0740-067977
Kovácsné Farkas Zsuzsa 0745-360064
Márton Erzsébet 0742-037179
Palczer János 0264-545189
Prezensky Tibor 0264-456022
Sáska Pál 0264-441154
Szabó István 0748-140551
Szakács Éva 0743-670685
Székely Lavotta 0748-036290
Szócs János 0742-690881
Szócs Miklós 0264-550310, 0740-061741
Vas Géza 0742-659570
Vlád Pál 0264-435866

Info

- Szolgáltatás napok a székházban: hétfőn és szerdán 17–18 óra, kedden 11–13 óra között.
■ EKE fotóklub: minden kedden 17 órától a székházban.
■ Könyvtár: minden csütörtökön 17–18 óra között a székházban.

Túratervek

- **Szeptember 2–5. (csütörtök–vasárnap):** Fürdőtúra Püspökladányban, Trianon Múzeum látogatás Várpalotán. Jelentkezés és előleg fizetés aug. 4-ig (közgylűlés). Túravezető: Kovácsné Diószegi Zsuzsa.
■ **Szeptember 6–8. (hétfő–szerda):** Vásárosnamény, Kárpátalja. Túravezető: Prezensky Tibor.
■ **Szeptember 11. (szombat):** Mikrobuzsos kirándulás a Bélavárra, csatlakozás a debreceni csoporthoz. Túravezető: Szócs János.
■ **Szeptember 11. (szombat):** Autóbuszos kirándulás a Nyárád-mentére. Túravezető: Kovácsné Diószegi Zsuzsa.